

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Säävaalit

Nyt on viimeinen hetki julkaista vaaliennusteita, sillä huomisesta lähtien ne eivät enää ole ennusteita, vaan tosiasioita. Koska kaikki muut asiakysymykset on vatkattu jo täysin tyhjiin lukemattomissa vaalitentseissä, keskitymme nyt selittämään, miksi ja miten sää vaikuttaa vaalitulokseen.

Sää on semmoinen asia, jonka melkein jokainen äänestäjä ymmärtää, ainakin paremmin kuin Euroopan väliaikaisen vakausrahaston, taitetun indeksin tai kestävyysvajeen. Sää on myös sikäli otollinen aihe, että jos jollekin puolueelle sattuisi käymään vaaleissa huonosti (mihin emme tietysti hetkeäkään usko), säästä saa erinomaisen syntipukin. Säätä ja sen isoaveljeä ilmastonmuutosta on syytetty tähän mennessä kaikesta muustakin, eivätkä ne ole kertaakaan panneet vastaan. Tuskin ne siis narkästyvät siitäkään, jos vaalitulos lasketaan niiden syyksi.

Yleisenä peukalosääntönä on tutkijoiden mukaan se, että huonolla säällä kepu ja kokoomus menestyvät, mutta varsinkin vihreät kokevat pettymyksiä. Tämä ehkä kuulostaa vieläkin enemmän huuhaalta kuin sääennustukset yleensä, mutta ei se sitä ole, kun tarkemmin tarkastellaan.

On nimittäin tunnettu tosiasia, että kokoomuslaiset ovat herkempiä käyttämään omia autojaan kuin vihreät. Huonolla ilmalla kokkarit eivät kuitenkaan lähde autoillaan matkustelemaan hiihto- tai golfkeskuksiin, koska ei siellä ole sateella kivaa. Sen sijaan he huristelevat sunnuntaiajelullaan äänestyspaikalle ja tukevat siellä innokkaasti Jyrki Kataista, tai kuka nyt sattuu ehdokkaana olemaan vaalipiirissä. Samaan aikaan vihreät (jotka melkein järkiään asuvat kerrostaloissa keskellä kaupunkia), kurkistavat ulos ikkunasta tai tietokoneensa sääpalvelusta. Kun he huomaavat, että ulkona sataa, eivät he sinne lähde bussia tai pendolinoa odottelemaan, vaan tilaavat kotiinsa itupitsan ja jäävät kotiin näyttämään peukaloa tai keskisormea facebookissa.

Miksi sitten kepulaiset innostuvat äänestämään huonolla ilmalla? Tietysti siksi, ettei silloin tee mieli lähteä pellolle toukotöihin tai mitä siellä tähän aikaan vuodesta tehtäisiinkään. Tallissa kumminkin seisoo iso maasturi ja katettu traktori ihan turhan panttina, ja kun pyhäpäivä on, samahan tuo on lähteä käymään kyläilemässä ja samalla poiketa äänestämässä lähintä Paavo Väyrystä joko eduskuntaan tai presidentiksi.

Tuossa on vain muutama esimerkki siitä, miten sää vaikuttaa vaalituloksiin. Aivan yhtä hyvin voidaan arvioida, että persujen kannatus riippuu hyvin paljon siitä, muistuttaako kevätsää enemmän Timo Soinia kuin Portugalin huhtikuuta. Liian kaunis auringonpaiste saattaa puolestaan parantaa vasemmiston kannatusta, koska äänestäjät epäilevät, että hyvä sää on pelkkä porvarien juoni, jolla yritetään sumuttaa herkkäuskoisia.

Ainakin noin 12,45 prosenttiyksikköä kunkin puolueen kannatuksen muutoksista voidaan selittää vaalipäivän säällä, virhemarginaalin ollessa plusmiinus 2,0 prosenttiyksikköä. Jos vielä suurempia muutoksia tapahtuu, silloin syytä on etsittävä jo jostakin muualta.

Artikkelin lähde Kaleva